

[Ministeren for særlige Anliggender.]

man meget ofte kom i den Situation, at man bestemt maatte regne med, at en Landsmand ved sit Samarbejde med Besættelsesmagten udsatte en eller flere Modstandsgrupper Liv eller Sikkerhed for Fare. Men jeg vil gøre opmærksom paa, at den blotte Mistanke naturligvis aldrig var tilstrækkelig Grund til, at der af de kompetente Myndigheder inden for Modstandsbevægelsen blev givet Likvideringsordre. Der har saaledes været en Række Tilfælde, hvor Modstandsbevægelsens egne Organer efter at have faaet forelagt et Materiale har forbudt Likvideringen af Personer, om hvem det nu efter Befrielsen er oplyst, at de virkelig har været overordentlig farlige, og som nu er blevet alvorligt straffede, saa at man dengang antagelig kunde have undgaaet mange Ulykker ved at fjerne dem fra deres Gerning. Men dengang har der altsaa ikke været Bevis nok. De Krigshandlinger, jeg her taler om, maa derfor ses under den Synsvinkel, at det drejer sig om præventive, forebyggende Kamphandlinger, der skulde sikre Frihedskampen mod Forræderi fra Danskere, som gik Tyskernes Ærinde. Der er mig bekendt ikke oplyst et eneste Tilfælde af Hævnmod, og der har naturligvis — som det ogsaa vil vides i dette høje Ting — ikke været Tale om, at nogen Likvidering er foretaget som Straf for tidligere begaaede, landsskadelige Handlinger. Det laa ganske uden for Frihedsbevægelsens Opgaver.

Nu er det sagt af den ærede Forespørger under den tidligere Debat i dette høje Ting, at man ved Behandlingen af disse Sager ikke maa afvige fra den normale Retspleje, uden at aldeles afgørende Grunde taler derfor. Jeg kan ganske tiltræde dette Synspunkt i Princippet. Særlovgivning og Særretspleje er efter min Mening ikke af det gode under noget Forhold. Jeg tror derfor ogsaa, at den ærede Forespørger vil være enig med mig i, at den Behandling, disse Sager underkastes, ikke paa noget Punkt maa afvige fra Lovgivningens eller Retsplejens almindelige Grundsatninger. Der er ingen Tvivl om, at Handlinger, der med Føje vil kunne karakteriseres som Krigshandlinger, ikke kan være Genstand for Retsfølgning mod nogen Person, med mindre der bag Handlingen skjuler sig Motiver eller Bevæggrunde af strafbar Ka-

rakter, saa at Handlingens krigsmæssige Karakter kun har været et Skalkeskjul for en Forbrydelse.

I saa Henseende er Forretningsgangen ganske normal, idet den sædvanlige Anklagemyndighed har forelagt Ministeriet for særlige Anliggender, hvis Opgave det, som jeg nævnte før, er at afvikle Frihedsbevægelsen, et Spørgsmaal, hvis Besvarelse ubestrideligt bedst kan gives af dem, der i Embeds Medfør har nærmere Føling med den organiserede Frihedsbevægelse. Den normale Retsplejes Principper er derfor sket Fyldest i enhver Henseende, naar Anklagemyndigheden, der naturligvis skal undersøge ethvert uopklaret Drab, gennem Ministeriet for særlige Anliggender har konstateret, at der foreligger en egentlig Krigshandling. Sagen maa herefter i første Omgang henlægges som værende den normale Retspleje uvedkommende. Foreligger der ikke en saadan Krigshandling, afgives Sagen naturligvis af Ministeriet for særlige Anliggender til Anklagemyndighedens almindelige Behandling, og der opstaar altsaa ikke noget Problem i disse Sager.

Det næste Spørgsmaal, der rejser sig, er, om der i enkelte Tilfælde, uanset at der foreligger en Krigshandling, kan være sket en Fejltagelse, for slet ikke at tale om en Forbrydelse, saa at en Person er blevet likvideret med Urette, og her er det Ministeriets ganske selvfølgelig Opgave at yde Oprejsning over for den afdødes Minde og over for hans Slægt. Men her vil jeg gerne rejse det Spørgsmaal, om der virkelig kan siges at foreligge et Materiale, der egner sig til normal retslig Behandling. Straffeloven har hverken i sine Drabs- eller Injuriebestemmelser forudset noget som helst i den Retning. Der foreligger heller ikke andre Bestemmelser, som kan anvendes paa den Slags, Gudskelov, yderst sjældne Foreteelser. Man maa her gaa frem efter sit bedste Skøn over, hvad Forholdets Natur kræver, idet man naturligvis i saa vidt Omfang som overhovedet muligt tilpasser Forretningsgangen efter normale Retsregler, normale Retsprincipper.

Her vil det være naturligt, at de Myndigheder, der foretager Undersøgelserne med Henblik paa at konstatere en Drabshandling, krigsmæssige Karakter, i de Tilfælde, hvor der er Grund dertil, fortsætter disse Under-